

PUNJABI
Paper I
(Literature)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Candidates should attempt questions 1 and 5 which are compulsory, and any THREE of the remaining questions, selecting at least ONE question from each Section.

The number of marks carried by each question is indicated at the end of the question.

*Answers must be written in Punjabi.
(Gurumukhi Script)*

SECTION A

1. ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਉਤੇ ਭਾਵ ਪੂਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਅਤੇ
ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ

(ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿੰਗ-ਵਚਨ ਪ੍ਰਬੰਧ (Number-gender system)

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਤਤਸਮ ਅਤੇ ਤਦਭਵ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

20×3=60

2. (ੳ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ ।

(ਅ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਰੂਪ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਧਾਰਾ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ੲ) ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਕੌਣ ਸਨ ? ਕੁਝ ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ।

$$25+25+10=60$$

3. (ੳ) ਮਾਝੀ ਅਤੇ ਦੁਆਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਨਿਖੇੜਵੇਂ ਲੱਛਣ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਵੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਓ ।

4. (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ ਉਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

$$30 \times 2 = 60$$

ਮਠੀਆ
ਕੁੰਡੀ
ਕੁੰਡੀ
ਕੁੰਡੀ
ਕੁੰਡੀ
ਕੁੰਡੀ

ਸ਼ਾ
ਸ਼ਾ
ਸ਼ਾ
ਸ਼ਾ
ਸ਼ਾ
ਸ਼ਾ

punjabiforias.com
by satinder sir

SECTION B

5. (ੳ) ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਤੇ ਨਵ-ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਟਿਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

(ੲ) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਕਵੀ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

20x3=60

6. (ੳ) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੇ ਨਾਟਕ ਉਤੇ ਪੱਛਮੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਲੇਖ ਯੋਗ ਹਨ ?

30x2=60

7. ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਦੋ-ਦੋ ਸੌ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ :

(ੳ) ਨਾਟਕਕਰ ਚਰਨਦਾਸ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ

(ਅ) ਨਾਵਲਕਾਰਾ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਪਾਲਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

(ੲ) ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹਤਵ

20x3=60

੩. (ੳ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ
ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਦੀ ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ ਉਤੇ ਇਕ
ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

30x2=60

punjabiforias.com
by Satinder Sir